

**АДМИНИСТРАЦИЯ НА ПРЕЗИДЕНТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ДОКЛАД¹

ЗА

РАБОТАТА НА КОМИСИЯТА

ПО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УБЕЖИЩЕ

ПРЕЗ ВТОРО ТРИМЕСЕЧИЕ

НА 2013 Г.

---

¹ На основание чл. 14 от Правилата за работа на Комисията по предоставяне на убежище <http://www.president.bg/pdf/PravilaKomisiaUbezhishte27March2012.pdf> .

Убежището е закрилата, която Република България дава на чужденци, преследвани заради техните убеждения или дейност в защита на международно признати права и свободи.

Комисията по предоставяне на убежище подпомага Президента на Република България, съответно Вицепрезидента, при осъществяването на функцията по предоставяне на убежище² по чл. 98, т. 10 от Конституцията на Република България³.

Комисията по предоставяне на убежище изготвя мотивирани предложения по всяка образувана преписка по молба за предоставяне на убежище.

Съдържание на отчетния доклад

1. Нормативна уредба, регламентираща правото на убежище в Република България
2. Комисия по предоставяне на убежище - състав и правила за работа
3. Ред за осъществяване на дейността на Комисията по предоставяне на убежище
4. Подготовка и провеждане на заседания на Комисията по предоставяне на убежище и провеждане на работни срещи във връзка с дейността през отчетния период.
5. Преписки, по които Комисията по предоставяне на убежище е работила през второ тримесечие на 2013 г.

² Възложена на Вицепрезидента с Указ № 13 от 23 януари 2012 г. на Президента на Република България <http://www.president.bg/pdf/Ukaz13President20120123.pdf> .

³ <http://www.president.bg/institution.php> .

6. Молби за убежище, по които Комисията по предоставяне на убежище е направила предложения до Вицепрезидента на Република България през второ тримесечие на 2013 г.

7. Сътрудничество на Комисията по предоставяне на убежище с органите на изпълнителната власт, международни организации и организациите на гражданското общество с компетенции в областта на особената закрила

8. Друга дейност през отчетния период

1. Нормативна уредба, регламентираща правото на убежище в Република България

Правото на убежище в Република България е регламентирано с Конституцията на Република България и Закона за убежището и бежанците. Конституцията определя правомощията на Президента да предоставя убежище.

Конституцията на Република България гарантира равенството пред закона на всички граждани, включително и чужденците, като не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние.

Законът за убежището и бежанците определя условията и реда за предоставяне на особена закрила на чужденци на територията на Република България, включително и условията и реда за предоставяне на убежище.

Съгласно Закона за убежището и бежанците всеки чужденец може да поиска предоставяне на убежище в Република България, като изложи искането си до Президента лично и по собствена воля.

По време на производството за предоставяне на убежище и след предоставяне на убежище чужденецът не може да бъде връщан на територията на държава, в която са застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение и/или убеждение или той е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Чужденците, подали молба за убежище или получили убежище в страната, носят гражданска, административнонаказателна и наказателна отговорност при условията и по реда за българските граждани.

Съгласно чл. 6, ал. 2 от Закона за убежището и бежанците по искане на Президента/Вицепрезидента на Република България длъжностните лица в Държавната агенция за бежанците установяват всички факти и обстоятелства от значение за производството за предоставяне на убежище и оказват съдействие на администрацията на Президента.

По време на производството за предоставяне на убежище чужденците имат всички права и задължения по Закона за убежището и бежанците.

На основание чл. 31 във връзка с чл. 32, ал.1, т. 1 - 4 от Закона за убежището и бежанците, чужденец с предоставено убежище има правата и задълженията на български гражданин, с изключение на:

1. правото да участва в избори за държавни и местни органи, в национални и местни референдуми, както и да участва в създаването и да членува в политически партии;
2. да заема длъжности, за които със закон се изисква българско гражданство;
3. да бъде военнослужещ;
4. други ограничения, изрично предвидени със закон.

2. Комисия по предоставяне на убежище - състав и правила за работа

Комисията по предоставяне на убежище подпомага Вицепрезидента при осъществяването на функцията по предоставяне на убежище по чл. 98, т. 10 от Конституцията на Република България.

Комисията е създадена с Указ № 124 от 27.03.2012 г. на Президента на Република България и се състои от председател, експерт на щат в Администрацията на Президента и външни членове.

Включването като член на Комисията по предоставяне на убежище на представител на неправителствените организации, работещи в областта на убежището и миграцията, е пример за съвместна работа и сътрудничество на Администрацията на Президента на Република България с организациите на гражданското общество.

Като помощен орган със съвещателни функции при Президента, съответно при Вицепрезидента, Комисията по предоставяне на убежище изготвя мотивирани предложения по всяка образувана преписка по молба за предоставяне на убежище.

При необходимост комисията изготвя становища по промени на нормативни актове, участва в изследвания и форуми в областта на миграцията и убежището, следи законодателството и инициативите в Европейския съюз за изграждане на общо пространство на закрила и солидарност и прилагането им в българското законодателство и практика.

3. Ред за осъществяване на дейността на Комисията по предоставяне на убежище

Правилата за работа на Комисията по предоставяне на убежище са утвърдени с Указ № 125⁴ от 27 март 2012 г. на Президента на Република България. Комисията е изготвила *Вътрешни процедури* за своята работа, включващи и процедура във връзка с производството по образувани преписки по заведени в Администрацията на Президента на Република България молби за предоставяне на убежище.

Вътрешните процедури включват списък от конкретни стъпки, по които се осъществява дейността по предоставяне на убежище:

- образуване на преписка по подадена молба и набиране на необходими документи и информация за осъществяване на производството по молбата;
- проучване и предварително запознаване на членовете на Комисията с нова преписка и определяне на кръга от допълнителни документи, които да се набавят от подалото молба лице;
- определяне на двама докладчици по всяка преписка;
- набавяне на актуална справка за страната на произход на кандидата и запознаване на членовете на Комисията с нея;
- съвместна дейност с компетентните институции по време на производството с цел набавяне на необходима информация и фактология по производството;
- проучване, анализиране и обсъждане на преписката от докладчиците;

⁴ <http://www.president.bg/pdf/Ukaz125President20120327.pdf>

- изготвяне на проект на мотивирано предложение от докладчиците;
- запознаване на останалите членове на Комисията с цялата информация по преписката;
- докладване и обсъждане на преписката - на минимум две заседания на Комисията;
- приемане с явно гласуване на мотивирано предложение до Вицепрезидента на Република България;
- комплектуване на предложението от Комисията със становище и мотиви;
- докладване пред Вицепрезидента на Република България на предложението на Комисията;
- уведомяване на кандидата за решението на Вицепрезидента на Република България по молбата за убежище;
- уведомяване на заинтересованите институции за решението на Вицепрезидента на Република България по молбата на кандидата за убежище;
- отчитане на резултатите от дейността на Комисията съгласно чл. 14 от Правилата за работа на Комисията по предоставяне на убежище.

4. Подготовка и провеждане на заседания на Комисията по предоставяне на убежище и провеждане на работни срещи във връзка с дейността през отчетния период

Комисията по предоставяне на убежище е подготвила и провела **шест** редовни заседания и **шест** работни срещи с представители на отделни ведомства във връзка с дейността на комисията през отчетния период.

Подготвени са четири подробни информации по подадени молби за убежище от четири лица, съдържащи:

- ✓ мотиви на лицето, посочени в молбата за убежище;
- ✓ информация и становища от компетентните ведомства по всяка молба за убежище;
- ✓ информация относно проведеното интервю с всяко едно лице във връзка с молбата за убежище;
- ✓ допълнително събрана информация от всяко лице, подало молба за убежище;
- ✓ информация за страната на произход на лицето, подало молба за убежище.

5. Преписки, по които Комисията по предоставяне на убежище е работила през второ тримесечие на 2013 г.

През отчетния период Комисията по предоставяне на убежище е разглеждала и обсъждала на своите заседания **14 молби** за предоставяне на убежище, подадени от граждани на Сирийската Арабска Република, Република Ирак, Ислямска Република Иран, Република Армения, Камерун и от лица без гражданство.

Мотивите, посочени в молбите за убежище, могат да бъдат обобщени, както следва:

- ✓ страх от преследване поради принадлежност към политическа партия, забранена или преследвана в страната на произход на кандидата;
- ✓ убеждения против насилията и убийствата, породени от военен конфликт в страната на произход;
- ✓ страх от изтезания или унижително отнасяне в случай на връщане в страната на произход;
- ✓ страх от преследване поради принадлежност към етническа група в държавата на произход;
- ✓ страх от преследване от страна на военизирани организации, на които официалните власти не противодействат в страната на пребиваване;
- ✓ желание за получаване на убежище и документи, които да позволят кандидатът да живее и работи в Република България.

6. Молби за убежище, по които Комисията по предоставяне на убежище е направила Предложения до Вицепрезидента на Република България през второ тримесечие на 2013 г.

През отчетния период *Комисията по предоставяне на убежище* е събрала допълнителни документи и информация, проверила е представените факти и обстоятелства, обсъдила е и е приела предложения до Вицепрезидента на Републиката за две преписки по молби за убежище на две лица. Едно от предложенията е да се откаже убежище, а второто предложение е Вицепрезидентът да предостави убежище съгласно чл. 98, т. 10 от Конституцията на Република България във връзка с чл. 2, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците.

Молбата за предоставяне на убежище, по която е изготвено предложение за отказ, е преценена като неоснователна. Въз основа на събраните данни по време на проведеното производство е установено, че исканията на лицето са свързани с уреждане на статута на пребиваване в Република България.

Комисията по предоставяне на убежище не е установила да са налице доказателства за преследване поради убеждения или дейност в защита на международно признати права и свободи, както и че липсват основания за непосредствена заплаха за живота, сигурността или свободата на подалото молба лице.

По втората молба от страна на *Комисията* е изготвено Предложение за предоставяне на убежище до Вицепрезидента на Република България. Комисията е приела молбата на лицето за допустима и след разглеждане по същество - за основателна. Предложението е изготвено след обсъждане и преценка на представените от лицето факти и обстоятелства и събиране на допълнителни документи и информация по молбата за убежище, като Комисията единодушно е преценила, че са налице необходимите основания, за да му бъде осигурена закрила чрез предоставяне на убежище.

През м. април 2013 г. Вицепрезидентът на Републиката е издала първия указ за предоставяне на убежище от 2001 г. насам.

По случая Комисията е работила в сътрудничество с Представителството в България на Върховния комисар на ООН за бежанците и с други организации и институции с компетенции в тази област.

***7. Сътрудничество на Комисията по предоставяне на убежище
с органите на изпълнителната власт, международни организации
и организациите на гражданското общество
с компетенции в областта на особена закрила***

Във връзка с производствата по т. 5 е осъществено взаимодействие под формата на срещи или кореспонденция с различни ведомства с компетенции в областта на убежището: Министерство на вътрешните работи - дирекция „Миграция”, Главна дирекция „Гранична полиция”, дирекция „Международно оперативно сътрудничество”, дирекция „Европейски съюз и международно сътрудничество“, дирекция „Български документи за самоличност“, с Държавната агенция за бежанците при МС, с Държавна агенция „Национална сигурност”, с Министерството на

правосъдието - дирекция „Българско гражданство”, с Министерство на външните работи – дирекция „Права на човека“ и дирекция „Близък изток и Африка“, с общини, с лечебни заведения, от които е изисквана и получавана допълнителна информация. Кореспонденция е водена и с лицата, подали молби за убежище с цел изясняване на факти и обстоятелства в хода на всяко едно производство.

Във връзка с разработването на унифицирани процедури и документи, през м. април 2013 г. комисията обсъди с компетентните ведомства конкретните стъпки, които лице, получило убежище, трябва да извърви във връзка с неговата гражданска регистрация, присвояване на ЕГН, коректно изписване на имената, срока на валидност на българските лични документи, издаване на български документ за самоличност на лице, получило убежище (карта на чужденец, получил убежище) и удостоверение за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище.

8. Друга дейност през отчетния период

8.1. През отчетния период са проведени три работни срещи с ръководствата на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет и с Българския Червен кръст (БЧК) за обсъждане на възможностите за сътрудничество във връзка с подадените молби за убежище. В резултат на срещите са изготвени и на 20 юни 2013 г. са подписани **две споразумения за сътрудничество:**

8.1.1. Споразумение с Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет със следните основни области на сътрудничество:

✓ Разработване и изпълнение на Правила за провеждане на производство по предоставяне на убежище, в съответствие със Закона за убежището и бежанците.

✓ Изготвяне на анализи и доклади във връзка с дейността и практиката по прилагане на националното законодателство, в областта на убежището и закрилата.

✓ Организиране и провеждане на конференции, кръгли маси, семинари и обучения по въпросите на убежището и закрилата в Република България.

✓ Други.

8.1.2. Споразумение с Българския Червен кръст със следните основни области на сътрудничество:

✓ Осигуряване в рамките на възможностите и в съответствие с

основните принципи на работа на Българския Червен кръст на хуманитарна помощ на уязвими чужденци, търсещи или получили убежище в Република България.

✓ Осигуряване на превод при необходимост при провеждане на интервюта в Комисията по предоставяне на убежище с чужденци, търсещи убежище в Република България.

✓ Насочване и оказване на помощ за издирване на лица, които са роднини и близки на чужденци, подали молба за убежище.

✓ Други.

8.2. На 20 юни 2013 г. – Световния ден на бежанците, под патронажа на Вицепрезидента на Република България г-жа Маргарита Попова, Комисията по предоставяне на убежище към Администрацията на Президента на Република България организира конференция на тема **„Национална система за закрила на чужденци в Република България“**.

В работата на конференцията взеха участие 38 представители на различни институции и организации, от които:

- 19 представители от държавни институции (Администрацията на Президента на Република България, Държавната агенция за бежанците при МС, Националният съвет по миграционна политика, Главна дирекция „Гранична полиция“, дирекция „Европейски съюз и международно сътрудничество“ и дирекция „Миграция“ при МВР, Министерство на труда и социалната политика, дирекция „Права на човека“ при Министерство на външните работи);

- 8 представители на международна организация (Върховния комисар на ООН за бежанците);

- 8 представители от неправителствени организации (Български съвет за бежанци и мигранти, Български Червен кръст, Български Хелзински комитет, КАРИТАС България, Съвет на жените - бежанки в България);

- 2 представители на Върховния административен съд;

- 1 представител на академичните среди.

По време на разискванията са обсъдени състоянието и развитието на националната система за убежище и закрила, ролята на институциите и гражданското общество в осигуряване на закрила в България, координацията между институциите, проблемите и предизвикателствата, пред които страната ни е изправена, като част от международната и европейска система за убежище и закрила. Представителят на ВКБООН в България запозна участниците в събитието с настоящата глобална

ситуация във връзка с търсещите убежище, бежанците и вътрешно разселените лица.

По време на конференцията са подписани споразумения за сътрудничество с Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет и с Българския Червен кръст, които ще бъдат изпълнявани съвместно с Комисията по предоставяне на убежище.

Програмата и материали от конференцията са качени на интернет страницата на Администрацията на Президента на Република България, в рубриката на Комисията по предоставяне на убежище, на следния линк:

<http://president.bg/cat146/novini-i-sabitia-ubejishte/>

В периода от 19 до 27 юни 2013 г., Комисията по предоставяне на убежище и Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет организираха в сградата на Администрацията на Президента изложба на картини, рисувани от деца-бежанци.

